

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ
พ.ศ.2551

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ.2550 เลขานุการออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2551”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

หมวด 1

บทนิยาม

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

3.1 “สำนักงาน คปท.” หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

3.2 “คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ

3.3 “อนุญาโตตุลาการ” หมายถึง อนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งสำนักงาน คปท. ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอนุญาโตตุลาการไว้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ

3.4 “ระเบียบอนุญาโตตุลาการ” หมายถึง ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

3.5 “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตหรือกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ที่เลขานุการมอบให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้

3.6 “เลขานุการ” หมายถึง เลขานุการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผู้ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมอบหมาย

3.7 “ผู้เสนอข้อพิพาท” หมายถึง บุคคลที่ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เพื่อเรียกร้องสิทธิอันมีฐานแห่งสิทธิเรียกร้องจากสัญญาประกันภัยต่อสำนักงาน คปท.

3.8 “ผู้คัดค้าน” หมายถึง บริษัทประกันภัยที่ถูกผู้เสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้รับผิดชอบตามสิทธิเรียกร้องจากสัญญาประกันภัย

3.9 “คู่พิพาท” หมายถึง ผู้เสนอข้อพิพาทและผู้คัดค้าน

3.10 “คำคู่ความ” หมายถึง บรรดาข้อเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน หรือคำร้องทั้งหลายที่ยื่นต่อสำนักงาน คปภ. หรืออนุญาโตตุลาการ เพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่พิพาท

หมวด 2

คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 4 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ" ประกอบด้วย เลขาธิการเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้ช่วยเลขาธิการสายกฎหมายและคดี ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายกษมาคมประกันวินาศภัย นายกษมาคมประกันชีวิตไทย นายกษมาคมนายหน้าประกันภัย ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกิน 3 คน ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี สำนักงาน คปภ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้อำนวยการส่วนอนุญาโตตุลาการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี เมื่อครบวาระแล้ว อาจได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับความเสียหายจากคดีพิพาทที่ตนเกี่ยวข้องจนได้รับความเสียหาย หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้เลขาธิการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งนั้น

เมื่อครบวาระดังกล่าวในวรรคสาม หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนั้นเข้ารับหน้าที่

ข้อ 5 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานคณะกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งชี้ขาด

ข้อ 6 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ประกาศกำหนดสถานที่ทำการของอนุญาโตตุลาการ

(2) ประกาศกำหนดอัตราค่าปฎิการอนุญาโตตุลาการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และอัตราการวางเงินเป็นหลักประกันค่าปฎิการอนุญาโตตุลาการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(3) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบอนุญาโตตุลาการ

(4) ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบบุคคลที่เหมาะสมจะทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการเสนอต่อสำนักงาน คปภ. เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นอนุญาโตตุลาการสำนักงาน คปภ. ทะเบียนอนุญาโตตุลาการนี้อาจเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราวตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(5) ออกประกาศ กำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้

หมวด 3

การใช้ระเบียบอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 7 ให้ใช้ระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้แก่การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใด ๆ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย ภายใต้การดำเนินการของสำนักงาน คปภ.

การใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบอนุญาโตตุลาการ ให้ดำเนินการนั้นไปตามความตกลงของคู่พิพาท หรือตามที่อนุญาโตตุลาการเห็นสมควร หรือตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 แล้วแต่กรณี

ข้อ 8 เพื่อประโยชน์ในการตีความระเบียบอนุญาโตตุลาการ การส่งคำคู่ความหนังสือแจ้งความหรือเอกสารอื่นใด ให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์ เมื่อคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งหรือผู้แทนฝ่ายนั้นได้รับแล้วด้วยตนเองหรือได้มีการส่งไปถึงภูมิลำเนา หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้รับ

หากไม่สามารถสืบหาภูมิสำเนา หรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่แท้จริงได้ ให้ส่งไปยังถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่ทราบครั้งสุดท้ายของบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาตามระเบียบอนุญาโตตุลาการ มิให้นับวันแรกแห่งระยเวลานั้นรวมคำนวณเข้าด้วย ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยเวลานั้นเป็นวันหยุดซึ่งตามประเพณีงดเว้นการงาน ให้ขยายระยเวลาดังกล่าวจนถึงวันที่เริ่มทำงานใหม่

วันหยุดซึ่งตามประเพณีงดเว้นการงาน และอยู่ระหว่างระยเวลาดังกล่าว ให้รวมคำนวณเข้าไปในระยเวลาด้วย

หมวด 4

การดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาท

ส่วนที่ 1

การเสนอข้อพิพาท

ข้อ 9 ในการเสนอข้อพิพาทให้ผู้เสนอข้อพิพาท ยื่นคำเสนอข้อพิพาทของตน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนด พร้อมสำเนาที่เพียงพอเพื่อมอบให้แก่อนุญาโตตุลาการและผู้คัดค้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) คำเสนอให้ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการภายใต้การดำเนินการของสำนักงาน คปภ.

(2) ชื่อและที่อยู่ของคู่พิพาท

(3) สัญญาหรือข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ

(4) ข้อเท็จจริงและรายละเอียดแห่งข้อพิพาท หากข้อพิพาทนั้นเกี่ยวกับจำนวนเงิน ให้ระบุจำนวนเงินที่เรียกร้องด้วย

(5) คำขอให้ชี้ขาด

(6) จำนวนอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนหรือสามคน

ในการเสนอข้อพิพาทตามวรรคแรก ให้ผู้เสนอข้อพิพาทยื่นสัญญาประกันภัย อันก่อให้เกิดข้อพิพาท หรือต้นฉบับเอกสารที่แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นฐานแห่งสิทธิเรียกร้อง หรือสำเนาเอกสารนั้นที่รับรองความถูกต้องแล้ว

ข้อ 10 คำเสนอข้อพิพาทให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนงานสังกัด สำนักงาน คปภ. ซึ่งผู้เสนอข้อพิพาทมีภูมิสำเนาอยู่ ดังต่อไปนี้

(1) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักงาน คปภ.

(2) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักงาน คปภ.จังหวัด หรือสำนักงาน คปภ.ภาค

นอกจากเขตอำนาจตามวรรคแรก หากผู้เสนอข้อพิพาทมีความสะดวก อาจยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามสถานที่ที่เกิดเหตุ หรือที่ออกกรมธรรม์ประกันภัย หรือที่ทำสัญญาประกันภัยที่อยู่ในเขตอำนาจตาม (1) หรือ (2) ก็ได้

การยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามวรรคสอง ให้ผู้เสนอข้อพิพาทแสดงเหตุผลของความสะดวกและเงื่อนไขในการยื่นคำเสนอข้อพิพาทนั้นด้วย

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำเสนอข้อพิพาทที่มีการยื่นตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วนให้มีคำสั่งคืนคำเสนอข้อพิพาทไปให้ทำมาใหม่ หรือแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำเสนอข้อพิพาทแล้ว ผู้เสนอข้อพิพาทจะยื่นคำเสนอข้อพิพาทเดียวกันนั้นต่อสำนักงาน คปภ. หรือส่วนงานสังกัดสำนักงาน คปภ. ที่อื่นอีกไม่ได้

ส่วนที่ 2

การแจ้งเสนอข้อพิพาท

ข้อ 11 เมื่อมีการยื่นคำเสนอข้อพิพาท และพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าคำเสนอข้อพิพาทนั้นถูกต้องก็ให้รับคำเสนอข้อพิพาทเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการเสนอข้อพิพาทเป็นหนังสือและส่งสำเนาคำเสนอข้อพิพาทดังกล่าวไปยังผู้คัดค้านโดยไม่ชักช้า ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ประกอบธุรกิจหรือถิ่นที่อยู่ของผู้คัดค้านนั้น โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีอื่นตามที่เลขาธิการกำหนด

ส่วนที่ 3

การยื่นคำคัดค้านและคำเรียกร้องแย้ง

ข้อ 12 เมื่อผู้คัดค้านได้รับหนังสือแจ้งการเสนอข้อพิพาทและสำเนาคำเสนอข้อพิพาทแล้ว จะยื่นคำคัดค้านและเสนอคำเรียกร้องแย้งตามแบบที่เลขาธิการกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ยื่นภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการเสนอข้อพิพาทและสำเนาคำเสนอข้อพิพาทนั้น

ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ผู้คัดค้านไม่อาจยื่นคำคัดค้านได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคแรก ให้ยื่นคำร้องขอขยายเวลายื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้ขยายเวลายื่นคำคัดค้านได้ตามสมควร แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 15 วัน

ข้อ 13 เมื่อมีการยื่นคำเรียกร้องแย้ง ให้นำความในข้อ 11 มาใช้บังคับกับคำเรียกร้องแย้งโดยอนุโลม

ข้อ 14 การยื่นคำแก้คำเรียกร้องแย้ง ให้นำความในข้อ 12 มาใช้บังคับกับคำแก้คำเรียกร้องแย้งโดยอนุโลม

ข้อ 15 คำคัดค้าน คำเรียกร้องแย้ง และคำแก้คำเรียกร้องแย้ง ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนงานสังกัดสำนักงาน คปภ. ที่ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทไว้

ส่วนที่ 4

การแต่งตั้งผู้แทนและบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 16 คู่พิพาทอาจแต่งตั้งผู้แทนหรือบุคคลใด เพื่อช่วยเหลือตนในการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทก็ได้ ให้คู่พิพาทดังกล่าวแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้แทน หรือบุคคลซึ่งตนแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือ โดยทำเป็นหนังสือตามแบบที่เลขาธิการกำหนดยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อรวมไว้ในสำนวนความ

ส่วนที่ 5

การตั้งอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 17 ให้คู่พิพาทตั้งอนุญาโตตุลาการตามจำนวนดังต่อไปนี้

- (1) กรณีข้อพิพาทที่ไม่มีทุนทรัพย์ หรือข้อพิพาทที่มีจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้องไม่เกิน 2,000,000 บาท ให้มีอนุญาโตตุลาการ จำนวน 1 คน
- (2) กรณีข้อพิพาทที่มีจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้องเกิน 2,000,000 บาท ให้มีอนุญาโตตุลาการจำนวน 3 คน เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันให้มีอนุญาโตตุลาการ จำนวน 1 คน ก็ได้

ข้อ 18 เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันเป็นอย่างอื่น การตั้งอนุญาโตตุลาการจำนวน 1 คน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดพร้อมคู่พิพาทภายใน 15 วัน นับแต่วันรับคำคัดค้าน หรือคำคัดค้านแก้คำเรียกร้องแย้ง เมื่อคู่พิพาทมาพร้อมกันแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอรายชื่ออนุญาโตตุลาการในทะเบียนอนุญาโตตุลาการของสำนักงาน คปภ. พร้อมประวัติโดยย่อ และให้คู่พิพาทเลือกอนุญาโตตุลาการจากรายชื่อในทะเบียนดังกล่าว

เมื่อตั้งอนุญาโตตุลาการตามวรรคแรกแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการกำหนดวันพิจารณานัดแรก

ข้อ 19 เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันเป็นอย่างอื่น การตั้งอนุญาโตตุลาการจำนวน 3 คน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดพร้อมคู่พิพาทภายใน 15 วัน นับแต่วันรับคำคัดค้าน หรือคำคัดค้าน แก้คำเรียกร้องแย้ง เมื่อคู่พิพาทมาพร้อมกันแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอรายชื่ออนุญาโตตุลาการ ในทะเบียนอนุญาโตตุลาการของสำนักงาน คปภ. พร้อมประวัติโดยย่อ และให้คู่พิพาทเลือก อนุญาโตตุลาการจากรายชื่อในทะเบียนดังกล่าว

เมื่อตั้งอนุญาโตตุลาการตามวรรคแรกแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการนัดวันในการ พิจารณานัดแรก และให้อนุญาโตตุลาการกำหนดผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ

หากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายมิได้ดำเนินการเลือกหรือไม่อาจตกลง เลือกอนุญาโตตุลาการกันได้ตามข้อ 18 หรือข้อ 19 ให้เลขาธิการทำการตั้งอนุญาโตตุลาการให้แก่ คู่พิพาท ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และความเป็นกลางของบุคคลที่จะได้รับการตั้งให้เป็น อนุญาโตตุลาการ

ข้อ 20 การตั้งอนุญาโตตุลาการต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ 21 เมื่อได้รับการตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการและตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการ ทางอนุญาโตตุลาการให้อนุญาโตตุลาการเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงอันอาจทำให้คู่พิพาทเกิดความสงสัย อันควรในความเป็นอิสระและความเป็นกลางของตน ถ้าหากพึงมี

อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุอันควรสงสัย ถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระ แต่คู่พิพาทจะคัดค้านอนุญาโตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้ตั้งหรือ ร่วมตั้งตามข้อ 18 หรือ ข้อ 19 มิได้ เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายนั้นจะมีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้าน ในขณะที่ตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแจ้งเหตุแห่งการคัดค้านโดยแจ้งชัด ยื่นต่อเลขาธิการ ภายใน 15 วัน นับแต่ได้รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้าน ทั้งนี้ต้องกระทำเสียก่อนวันที่อนุญาโตตุลาการ สิ้นปิดการพิจารณา

ข้อ 22 หากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการหรือ ผู้เป็นอนุญาโตตุลาการขอถอนตัวหลังจากการคัดค้าน ให้ดำเนินการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่ แทนอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านตามข้อ 18 และข้อ 19 ภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นสุดการเป็น อนุญาโตตุลาการ

การที่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการหรือผู้เป็น อนุญาโตตุลาการขอถอนตัวตามวรรคแรกมิได้หมายถึงอนุญาโตตุลาการผู้นั้นยอมรับถึงความถูกต้อง แห่งเหตุคัดค้านอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 23 หากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการและอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านมิได้ถอนตัว ถ้าเลขาธิการเห็นชอบกับคำคัดค้านให้ดำเนินการตามข้อ 18 หรือข้อ 19 ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เลขาธิการเห็นชอบ ถ้าไม่เห็นชอบกับคำคัดค้านให้ยกคำคัดค้านเสียและให้เป็นที่ยุติ

กรณีคู่พิพาทที่คัดค้านไม่เห็นด้วยในคำวินิจฉัยของเลขาธิการตามวรรคแรก ให้ดำเนินการคัดค้านต่อศาลได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เลขาธิการมีคำวินิจฉัย การดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการต้องหยุดชะงัก เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 24 ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณา หากอนุญาโตตุลาการตาย ล่าออก ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเหตุอื่น ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่แทนโดยวิธีเดียวกับการตั้งอนุญาโตตุลาการผู้นั้น ภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นสุดการเป็นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 25 หากอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นใหม่แทนตามข้อ 22, 23 และ 24 เป็นอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนหรือเป็นอนุญาโตตุลาการสามคนแล้วแต่กรณี การที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการใหม่หรือไม่นั้น ให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการหรือคณะอนุญาโตตุลาการ นั้น

ส่วนที่ 6

การตกลงและการประนีประนอมยอมความ

ข้อ 26 ก่อนวันที่อนุญาโตตุลาการพิจารณาคัดแรกหากเลขาธิการเห็นสมควรหรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้มีการตกลงหรือประนีประนอมยอมความโดยสำนักงานคปภ. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดคู่พิพาทมาพร้อมกันเพื่อหาทางเจรจาทำการตกลงหรือประนีประนอมยอมความในข้อพิพาทนั้น

เมื่อคู่พิพาทตกลงหรือประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทกันได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้คู่พิพาททำสัญญาตกลงหรือประนีประนอมยอมความนั้นเป็นหนังสือ และให้คู่พิพาทลงลายมือชื่อในสัญญาดังกล่าว

หากคู่พิพาทประสงค์จะให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดตามสัญญาประนีประนอมยอมความก็ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้ต่อไป

หมวด 5 วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 27 ไม่ว่าการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใดหากอนุญาโตตุลาการเห็นเป็นการสมควร ให้อนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะทำการประนอมข้อพิพาทนั้นได้

ข้อ 28 เว้นแต่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การสืบพยานให้เป็นไปตามวิธีการต่อไปนี้

(1) ให้คู่พิพาทยื่นบัญชีระบุพยานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้ออ้าง หรือ คำคัดค้านหรือคำเรียกร้องแย้ง หรือคำแก้คำเรียกร้องแย้งของตนต่ออนุญาโตตุลาการในวันพิจารณาคัดแรกในกรณีที่อนุญาโตตุลาการเห็นสมควร อนุญาโตตุลาการมีอำนาจสั่งให้คู่พิพาททำบันทึกคำพยานหรือส่งเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทล่วงหน้าให้ก็ได้

(2) การสืบพยานบุคคลให้กระทำต่อหน้าอนุญาโตตุลาการ โดยให้อนุญาโตตุลาการบันทึกคำพยานโดยย่อ เพื่ออ่านและให้พยานลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน แล้วเก็บรวมไว้ในสำนวนความ

(3) ขณะนั่งพิจารณา อนุญาโตตุลาการจะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน คปภ. ช่วยบันทึกคำพยานแทนก็ได้

(4) การสืบพยานจะต้องกระทำอย่างเปิดเผย เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะร้องขอหรืออนุญาโตตุลาการเห็นสมควรให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาลับ

ข้อ 29 คู่พิพาทฝ่ายใดกล่าวอ้างข้ออ้างใด ต้องเป็นฝ่ายมีหน้าที่นำสืบให้ประจักษ์ตามข้ออ้างของตน

ข้อ 30 อนุญาโตตุลาการ จะให้ผู้เชี่ยวชาญคนใดทำรายงานความเห็นเสนอก้ได้ กรณีเช่นนี้ให้คู่พิพาทแจ้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องตามที่ผู้เชี่ยวชาญสอบถาม

เมื่อได้รับรายงานความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการแจ้งให้คู่พิพาททราบรายละเอียดในรายงานความเห็นนั้น และหากคู่พิพาทร้องขอก็ให้ทำสำเนารายงานความเห็นนั้นให้

คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องขอซักถามผู้เชี่ยวชาญก็ได้ หากอนุญาโตตุลาการพิจารณาอนุญาตก็นำวิธีการสืบพยานในข้อ 28 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 31 ถ้าผู้เสนอข้อพิพาทไม่มาตามกำหนดนัดพิจารณาคัดแรกโดยมิได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนการพิจารณาหรือมิได้แจ้งเหตุขัดข้อง อนุญาโตตุลาการสั่งจำหน่ายข้อพิพาทเสียก็ได้

ถ้าผู้คัดค้านไม่มาตามกำหนดนัดพิจารณานัดแรก หรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาตามกำหนดในนัดต่อไป โดยมีได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนการพิจารณา หรือมีได้แจ้งเหตุขัดข้องก่อนเริ่มพิจารณา หากอนุญาตตุลาการเห็นเป็นการสมควรให้ดำเนินการพิจารณาไปแต่ฝ่ายเดียว

กรณีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาตามกำหนดนัดตามวรรคสอง โดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนการพิจารณา ให้อนุญาตตุลาการคิดค่าปรับจากคู่พิพาทฝ่ายนั้นตามความเป็นจริงได้ เพื่อจ่ายให้แก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งหรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณา

คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องขอเลื่อนคดีได้ โดยจะต้องแสดงเหตุผลในการขอเลื่อนให้ชัดแจ้ง และให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาตตุลาการ

ถ้าคู่พิพาทไม่มีพยานอื่นใดมาเสนอต่ออนุญาตตุลาการอีก ก็ให้อนุญาตตุลาการสั่งปิดการพิจารณาและนัดชี้ขาด

หมวด 6

คำชี้ขาด

ข้อ 32 คำชี้ขาดจะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่กระบวนการตั้งอนุญาตตุลาการเสร็จสิ้นลง ถ้ามีเหตุจำเป็นให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาตตุลาการที่จะขยายเวลาออกไปได้อีกตามสมควร

ข้อ 33 คำชี้ขาดให้วินิจฉัยไปตามเสียงข้างมากของอนุญาตตุลาการ
อนุญาตตุลาการ จะกำหนดหรือชี้ขาดการใดให้เกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาตตุลาการหรือคำขอให้ชี้ขาดของคู่พิพาทไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา หรือค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ หรือเป็นการชี้ขาดให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือประนีประนอมยอมความกันระหว่างคู่พิพาท

ข้อ 34 อนุญาตตุลาการจะต้องวินิจฉัยชี้ขาดไปตามหลักแห่งกฎหมาย และความยุติธรรมในการตีความสัญญาประกันภัย ให้คำนึงถึงสภาพความเป็นไปได้และแนวปฏิบัติทางการค้าของสัญญาประกันภัยนั้น ๆ ด้วย

ข้อ 35 คำชี้ขาดจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของอนุญาตตุลาการ ระบุ วัน เดือน ปี และสถานที่ ที่ทำคำชี้ขาดไว้โดยชัดแจ้ง ในกรณีที่อนุญาตตุลาการคนใดไม่ลงลายมือชื่อไว้ให้อนุญาตตุลาการอื่นหรือเลขานุการ จดแจ้งเหตุขัดข้องไว้

คำชี้ขาดจะต้องระบุเหตุผลแห่งข้อวินิจฉัยที่ปวงไว้โดยชัดแจ้ง

คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ให้สำนักงาน คปภ. เปิดเผยต่อสาธารณชนได้
เว้นแต่เป็นกระบวนการพิจารณาที่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่พิพาท

เมื่อทำคำชี้ขาดแล้ว ให้มีผลผูกพันคู่พิพาทนับแต่วันอ่าน เว้นแต่คู่พิพาทไม่มาฟัง
คำชี้ขาด ก็ให้รีบส่งสำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและให้ถือว่าคำชี้ขาดมีผลผูกพัน
คู่พิพาทตั้งแต่สำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทฝ่ายนั้น

ข้อ 36 ภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง เมื่อเกิดความ
สงสัยตามสมควรเกี่ยวกับข้อความในคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือ
ต่อเลขาธิการ ให้อนุญาโตตุลาการตีความข้อความนั้นได้ คำตีความให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด
และต้องปฏิบัติไปในทำนองเดียวกับการทำคำชี้ขาด

ข้อ 37 ถ้าในคำชี้ขาดใดมีข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อย เมื่ออนุญาโตตุลาการ
หรือเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือต่อเลขาธิการ อนุญาโตตุลาการอาจแก้ไข
ให้ถูกต้องได้

ข้อ 38 ภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง เมื่อคู่พิพาท
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่ามิได้ชี้ขาดในข้อประเด็นสาระสำคัญใด ก็อาจยื่นคำร้องขอต่อเลขาธิการเป็น
หนังสือตามแบบที่สำนักงาน คปภ. กำหนด ขอให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมในประเด็น
ข้อนั้นได้

ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการเห็นว่าข้อประเด็นนั้นเป็นข้อสาระสำคัญ และยังมีได้
ชี้ขาดไว้ ก็ให้ทำคำชี้ขาดในประเด็นนั้นให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันที่คู่พิพาทฝ่ายนั้น
ได้ยื่นคำร้องขอ

ถ้าอนุญาโตตุลาการเห็นว่าการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมนั้น ไม่อาจกระทำได้นอกจาก
จะต้องรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ก็อาจสั่งให้คู่พิพาทนำพยานหลักฐานมาสืบได้ อนึ่ง
อนุญาโตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมดังกล่าว ให้เสร็จสิ้นภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คู่พิพาท
ได้ยื่นคำร้องขอ

ถ้ามีเหตุจำเป็นให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการที่จะขยายเวลาออกไปได้อีก
ตามสมควร และเมื่อทำคำชี้ขาดแล้ว ให้รีบส่งสำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและให้
ถือว่าคำชี้ขาดมีผลผูกพันแล้วตั้งแต่สำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทฝ่ายนั้น

ข้อ 39 เมื่ออนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด ทำคำตีความ แก้ไขข้อผิดพลาดหรือ
ข้อผิดพลาดเล็กน้อย หรือทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมเสร็จสิ้นแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการส่งมอบสำนวนทั้งหมด
ให้แก่สำนักงาน คปภ.

หมวด 7

ค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และการวางเงินเป็นหลักประกัน

ข้อ 40 ค่าป่วยการอนุญาตตุลาการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งแนบท้ายระเบียบอนุญาตตุลาการนี้

ข้อ 41 ให้คู่พิพาทวางเงินเป็นหลักประกันค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ และ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ในวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามอัตราที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด ซึ่งแนบท้ายระเบียบอนุญาตตุลาการนี้

ถ้าผู้เสนอข้อพิพาทมิได้วางเงินเป็นหลักประกันตามวรรคแรกให้ครบจำนวนให้ เลขานุการมีคำสั่งไม่รับคำเสนอข้อพิพาท

ในกรณีที่จัดให้มีการประนีประนอมยอมความโดยสำนักงาน คปภ. หรือถอน ข้อพิพาทก่อนตั้งอนุญาตตุลาการ หรือก่อนพิจารณาคดีแรก ให้คืนเงินที่วางเป็นหลักประกันตาม วรรคแรกแก่ผู้วางหลักประกันหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาแล้ว ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งแนบท้ายระเบียบอนุญาตตุลาการนี้

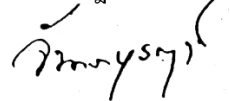
หมวด 8

บทเฉพาะกาล

ข้อ 42 กระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาตตุลาการที่ค้างพิจารณา อยู่ก่อนวันที่ระเบียบอนุญาตตุลาการนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ กรรมการประกันภัย ว่าด้วยอนุญาตตุลาการ ที่ใช้อยู่ในขณะเสนอข้อพิพาท

บรรดาประกาศคณะกรรมการอนุญาตตุลาการ ประกาศกรรมการประกันภัย แบบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาตตุลาการตามข้อบังคับกรรมการประกันภัย ว่าด้วย อนุญาตตุลาการที่ใช้อยู่ในขณะเสนอข้อพิพาท ให้ใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ อนุญาตตุลาการนี้จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยระเบียบอนุญาตตุลาการนี้ หรือ เปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยสำนักงาน คปภ.

ประกาศ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2551

(นางจันทรา บูรณฤกษ์)

เลขานุการ

หมายเหตุ: - เพื่อให้มีกระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการนอกศาลมาใช้ในการระงับข้อพิพาททางแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวกับสัญญาประกันภัย ระหว่างผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ หรือผู้ได้รับความเสียหายตามสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย ในกรอบแห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม โดยครอบคลุมและรองรับการให้บริการแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี